

Onderweg 24/7: langs, door, om en boven Duivendrecht.

Duivendrecht, het best bereikbare dorp van Nederland, zo kopte een landelijk dagblad in 1993 na de opening van het NS station door koningin Beatrix. Dit station werd geopend op de plek waar de spoorlijn Amsterdam-Utrecht kruiste met de nieuwe Zuidtak (Schiphol - Weesp).

Ook de metro kreeg een plekje in dit nieuwe overstapstation. Het 700 meter noordelijker gelegen metrostation Duivendrecht kreeg de nieuwe naam 'Van der Madeweg'. In de zomer van 1970 ging de eerste schep de grond in voor de aanleg van de Oostlijn van de Amsterdamse metro: van Centraal Station via Duivendrecht naar Gein en Gaasperplas. Hiervoor moesten ten zuiden van de kerk alle woningen, de eeuwenoude boerderij Strandvliet, bedrijven en de Sint Joannesschool aan de Rijksstraatweg, worden afgebroken. Hiermee werd ook de Rijksstraatweg – voorheen de Duivendrechtse laan - een doodlopende straat. Maar de Sint Urbanuskerk bleef fier overeind!

De ligging naast Amsterdam, heeft een enorme invloed gehad op de ontwikkeling van de buurtschap Duivendrecht. Bovendien ligt Schiphol Airport met haar zes start- en landingsbanen op slechts 15 kilometer. Het aantal vliegtuigbewegingen blijft oplopen: van 40.876 in 1950 tot 420.245 in 2011. En ook de geluidshinder, ondanks voortschrijdende technieken.

Duivendrecht is volledig íngesloten door Amsterdam Oost, Amsterdam Bijlmer en Diemen.

En juist áfgesloten van Ouderkerk door de aanleg van Rijksweg 2, de eerste echte naoorlogse snelweg tussen Amsterdam en Utrecht, die 1 april 1954 in gebruik genomen werd. Met gescheiden rijbanen van elk 7,25 meter breed en met vluchtstroken, werd de weg dwars door de maagdelijke weilanden van de beide kernen getrokken.

Aan de andere kant van Duivendrecht werd de ring A10 rondom Amsterdam gerealiseerd. Ook hiervoor moest een deel van de bebouwing plaats maken. Evenzo het Clarissenklooster en de Duivendrechtse brug, die van de twintiger jaren tot eind 1987 het beeld van Duivendrecht domineerde. In 1990 kon het knooppunt Amstel in gebruik worden genomen.

De massamotorisatie zette zich in volle vaart door. Ansichtkaart uit 1911 uit het archief van John Haen

En er staat de Duivendrechtse nog wat te wachten. Rijkswaterstaat startte begin dit jaar met de voorbereidingen van de werkzaamheden op de A10-Oost, het aantal rijbanen wordt uitgebreid naar vier of vijf per rijrichting.

De oorspronkelijk naam "due vene trajectum" kan een verwijzing zijn naar verbindingen op twee punten in een waterrijk gebied. Al rond 1200 kwamen de veenontginningen opgang en daarmee de handel en het ontstaan van wegen. Verharde wegen waren er nog niet, men zal zich met name te voet, met paard en wagen of per boot hebben verplaatst, over korte afstanden. In de 19^e eeuw werd de Keulsche Vaart, de latere Weespertrekvaart, ook voor de inwoners van Duivendrecht van belang om goederen van het platteland naar Amsterdam te vervoeren. En er kwam werkgelegenheid in de industriehoek de Omval, aan de Duivendrechtse oever van de Amstel. De Duivendrechtse kade en de Molenkade werden aantrekkelijke plaatsen voor het vestigen van nijverheid.

Het vervoer van turf per boot en het bestellen van een Schipholtaxi: een wereld van verschil en een zee van ruimte en tijd. *Ans Quirijnen, Stichting Oud-Duivendrecht, februari 2012*